

2408000603010001
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)
(THIRD SEMESTER)
MAJOR - BUSINESS ADMINISTRATION - LEVEL 1

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **MAJOR - BUSINESS ADMINISTRATION - LEVEL 1**
 - c. Subject Code No : **2408000603010001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Answer in brief (Any five)

10

1. What is meant by Human Wealth?
2. What is Succession Planning?
3. Give meaning of Human Resource Planning.
4. What is meant by job rotation?
5. What is collective bargaining?
6. Explain the meaning of Lock out.
7. What is out sourcing?

Q.2 Discuss the method of training and its advantages.

14

OR

- a) Explain Human Resource audit.
- b) Discuss the factors affecting Human Resource morale.

7
7

Q.3 Discuss the remedies for the solution of Industrial disputes. **14**

OR

- a) Briefly discuss the Role of Human Resource manager. **7**
- b) Discuss the external factors affecting Human Resource planning. **7**

Q.4 a) State the difference between Human Resource management and personal management. **6**

OR

- a) Explain work life balance.
- b) Case Study **6**

In Yashkamal Ltd the routine works of workers is being not completed within the stipulated time. Hence, workers stay for extra time and also work on holidays. The Labour union has demanded for the overtime salary, but the company denied the same.

To resolve the issue, they appointed the arbitrator. The arbitrator orders to pay overtime to the workers.

The company called meeting of workers and informed that "Hence forth nobody shall work in overtime and company will not pay anything for such work. Those who are not in a position to finish the work in due time, should inform the company, so that company can take necessary action"

In view of the above write the answer of the following questions.

Questions:

1. Will you accept the judgement of arbitrator as a company manager? Why?
2. Give your opinion as a Union leader in reference to the company's last decision.

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) 10

1. માનવ સંપત્તિ એટલે શું?
2. ઉત્તરાધિકારી આયોજન એટલે શું?
3. માનવ સંપત્તિ આયોજન નો અર્થ આપો.
4. હોદ્દાઓની ફેરબદલી એટલે શું?
5. સામુહિક સોદાગીરી એટલે શું?
6. તાળાબંધી એટલે શું ?
7. ઓઉટ સોર્સિંગ એટલે શું?

Q.2 તાલીમના પ્રકારો અને તાલીમના લાભો ચર્ચો. 14

અથવા

- અ) માનવ સંસાધન ઓડીટ સમજાવો. 7
- બ) માનવ સંસાધન મનોબળને અસરકરતા પરિબળો ચર્ચો. 7

Q.3 ઓદ્યોગિક ઝગડા ઉકેલવા માટેની પદ્ધતિઓ ચર્ચો. 14

અથવા

- અ) Human Resource મેનેજરની ભૂમિકા સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચો. 7
- બ) માનવ સંસાધન આયોજનને અસર કરતા બાહ્ય પરિબળો ચર્ચો. 7

Q.4 અ) કર્મચારી સંચાલન અને માનવ સંસાધન સંચાલન વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 6

અથવા

- અ) વર્ક લાઈફ બેલેન્સ સમજાવો. 6
- બ) કેસસ્ટડી.
- યશકમલ લિ.ના કામદારો દૈનિક કાર્ય નક્કી કરેલા સમયમાં થતું ન હોવાથી વધુ સમય રોકાય છે અને રજાના દિવસે પણ કામ કરે છે. તેથી મજૂરસંઘે કંપની પાસે થી ઓવરટાઈમ પગારની માંગણી કરી પરંતુ કંપનીએ તેનો ઇન્કાર કર્યો.

ઝઘડાને ઉકેલવા તેઓએ લવાદની નિમણૂક કરી. લવાદે ઓવરટાઈમ વેતન ચુકવવા આદેશ આપ્યો.

કંપનીએ તેમના બધા કામદારોની સભા બોલાવી અને જણાવ્યું કે, “હવે પછી કોઈએ ઓવરટાઈમ કરવો નહીં. કંપની તેનો પગાર ચૂકવશે નહીં. જો કોઈ કામદાર નિયત સમય માં કાર્ય ન કરી શકે તો તેનીજાણ કંપનીને કરવી, જેથી ઘટતા પગલા લઈ શકાય.”

ઉપરની બાબતો ધ્યાનમાં રાખી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

પક્ષ:

1. કંપની ના મેનેજર તરીકે તમે લ.વાદનો ચુકાદો સ્વીકારશો? શા માટે?
2. કંપનીએ લીધેલા છેવટના નિર્ણયના સંદર્ભમાં મજૂરસંઘના નેતા તરીકે તમારો અભિપ્રાય આપો.

*****END*****

2408000603020001
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)
(THIRD SEMESTER)
MAJOR - ADVANCE ACCOUNTING AND AUDITING - I (COST
ACCOUNTING) - LEVEL 2

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **MAJOR - ADVANCE ACCOUNTING AND AUDITING - I (COST ACCOUNTING) - LEVEL 2**
 - c. Subject Code No : **2408000603020001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Give as answer in question. (Any five)

10

(1) Give the proper cost units of the following industries.

(1) Hotel	(2) Paper mill
(3) Textile	(4) Chemical

(2) Give the proper method of costing of the following industries:

(1) Oil Refinery	(2) Printing Press
(3) Electricity Industry	(4) Chemical Industry

(3) Re-order period 4 to 8 weeks, Re-ordering level 40,000 units, then what will be the maximum consumption?

(4) A worker is allowed 210 hours for a job, Actual time taken is 150 hours, Rate per hour is Rs. 30. Wage as per Halsey plan?

(5) If a machine costs Rs. 3, 36,000, its scrap value is Rs. 48,000 and its useful life is 6 years then what will be the depreciation?

- (6) Cost of sales is Rs. 9,00,000. Amount of profit is Rs. 1,00,000. State the percentage of profit on sales.
- (7) Prime cost Rs. 1,25,000, Conversion cost Rs. 2,00,000 and total factory costs Rs. 2,25,000 are occurred for the production of 500 units in a company. The cost of direct labour will be?

- Q.2** (a) From the following data, you are required to determine EOQ and also state how many times during the year order should be placed; **2**
Bi-monthly consumption	1500 units	Cost per unit	Rs. 400
Cost of placing an order	Rs. 800	Per unit cost of storage	10%
- (b) Re-order period 3 to 5 days, Daily consumption 600 to 2400 units, EOQ 90% of re-order level, **10**
 Compute:
- (1) Re-order level
 - (2) Minimum Level
 - (3) Maximum Level
 - (4) Average stock level (on the basis of EOQ)
 - (5) Safety stock level
- (c) From the following information, find out material turnover rate: **2**
- Opening stock Rs. 4,80,000
 Closing stock Rs. 3,36,000
 Purchase of Material Rs. 15,80,000
 Generally, stock is valued at cost price plus 20%

OR

- (a) Virat takes 20 hours to complete the task, which is 80% of time allowed. **4**
 Wage rate per hour is Rs. 60, material cost of a product is Rs. 1000, direct expenses are Rs. 200 and Factory overheads are calculated at 140% of direct wages.
 Find out factory cost according to:
(1) Time wages	(2) Piece Wages
(3) Halsey Plan	(4) Rowan Plan
- (b) Find the total wages and wage expense per hour from the following information of month of April: **7**
(1) Basic salary	(?)
(2) Dearness Allowance	60% of basic salary

- (3) Leave Salary 40% of basic salary
- (4) Contribution to provident fund at 10% of total of basic salary and Dearness allowance is Rs. 32,000.
- (5) Employer's contribution to Employees State Insurance Scheme is 8% of total of basic salary and dearness allowance.
- (6) Proportionate Workers Welfare Expenses (monthly) Rs. 12,400
- (7) Monthly working hours 6,000.

(c) Information about workers of Sachin ltd. are given below: 3

(1) No. of workers on 30-4-2024	4080
(2) No. of workers who have resigned	420
(3) No. of workers dismissed	90
(4) No. of workers retired	240
(5) No. of workers newly appointed	1860
- (of which 1200 workers were appointed under expansion plan)
- (6) Labour turnover rate as per flux method is 25%
- Find out No. of workers as on 1-4-2024

Q.3 Maximum capacity of Rohit Ltd. Is 8,000 units. For the year 2023-24 details are given below: 14

Particulars	Rs.
Direct materials	8,700,000
Direct Wages	7,50,000
Factory Overheads (60% variables)	6,00,000
Office Overheads (60% fixed)	5,40,000
Commission on sales	3,84,000
Fixed selling expenses	2,88,000
Sales price per unit	3,000
Sales (80% of actual production)	4,800 units

For the year 2024-25, it is estimated that-

- (1) Production and sales will be at full capacity.
- (2) 20% increase in material price and 8% increase in wage rates.
- (3) Fixed factory overheads will increase by 10%
- (4) Fixed selling expenses will be reduced to Rs. 2,60,000
- (5) The rate of profit will remain same as per last year

Prepare:

- (1) Cost sheet for the year 2023-24
- (2) Estimated Cost sheet for the year 2024-25

OR

- (a) The overheads of Pandya Ltd. For the year 2024 are as under. Find out machine hour rate of Machine No. 999 only for quarter ended December - 2024. **11**

Machine No. 999 is estimated to work 2400 hours for the year.

There are three machines No. 799, 899, 999.

Factory Rent Rs. 6100

Motive Power Rs. 4,500

Lighting Power Rs. 2,400

General Expenses Rs. 7,500

Indirect Labour Rs. 6,000

Canteen Expenses Rs. 2,000

Depreciation 10% per annum Repairs is twice the depreciation

Additional Information:

Particulars	No.799	No.899	No.999
(1) Area (sq. metre)	1,000	2,000	3,000
(2) Light Points	15	25	40
(3) Cost of machine (Rs.)	37,500	22,500	15,000
(4) No. of Employees	10	10	20
(5) Horse Power (H. P)	25	15	20
(6) Direct Labour (Rs.)	12,000	18,000	30,000

On a job completed, Material cost was Rs. 6,000, wages were Rs. 4,000 and on Machine No. 999 the work was done for 300 hours. Find out factory cost of this job.

- (b) From the following information of a machine, find out machine hours for the month: **3**

Power expenses including Surcharge

Rs.1,32,000

Unit consumption per hour

10units

Rate of power per unit is Rs. 50 and surcharge 10%

Q.4 Write Short Notes (any three)

12

- (1) ABC system of stores control
- (2) Apportionment of overheads over various departments
- (3) Machine hour rate
- (4) Work in progress
- (5) The different between Cost accounting and financial accounting

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.(ગમે તે પાંચ)

10

- (1) નીચેના ઉદ્યોગો માટે પડતરના યોગ્ય એકમો જણાવો.
(1) હોટેલ	(2) કાગળની મિલ
(3) કાપડ ઉદ્યોગ	(4) રસાયણ
- (2) નીચે દર્શાવેલ દરેક ઔદ્યોગિક એકમ માટે યોગ્ય પડતર હિસાબી પદ્ધતિનું નામ સૂચવો.
(1) ઓઈલ રીફાઇનરી	(2) પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ
(3) વીજળી ઉદ્યોગ	(4) રસાયણ ઉદ્યોગ
- (3) માલ મેળવતા લાગતો સમય: ૪ થી ૮ અઠવાડિયા, વરદી સપાટી : ૪૦,૦૦૦ એકમો, માલસામાનના વધુમાં વધુ વપરાશના એકમો કેટલા થશે?
- (4) એક કારખાનામાં આપેલ સમય ૨૧૦ કલાક, કામદારે લીધેલ સમય ૧૫૦ કલાક અને કલાકદીઠ વેતન દર રૂ.૩૦ હોય તો હેલ્સી યોજના પ્રમાણેનું વેતન કેટલું થશે?
- (5) એક ચંત્રની કિંમત રૂ.૩,૩૬,૦૦૦ છે. તેની ભંગાર કિંમત રૂ.૪૮,૦૦૦ છે તેનું ઉપયોગી આયુષ્ય ૬ વર્ષ હોય તો ઘસારો કેટલો?
- (6) વેચાણ પડતર રૂ.૯,૦૦,૦૦૦ છે. નફાની રકમ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ છે,તો નફો વેચાણ પર કેટલા ટકા ગણાય?
- (7) એક કંપનીમાં ૫૦૦ એકમના ઉત્પાદનની પ્રાથમિક પડતર રૂ.૧,૨૫,૦૦૦ છે. રૂપાંતર પડતર રૂ.૨,૦૦,૦૦૦ છે. કુલ કારખાના પડતર રૂ.૨,૨૫,૦૦૦ છે તો તેનો પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ જણાવો.

Q.2

- (a) નીચેની વિગતો પરથી તમારે આર્થિક વરદી જથ્થો નક્કી કરવાનો છે અને વર્ષ દરમિયાન કેટલી વાર ઓર્ડર મૂકવોપડશે તે પણ જણાવો.

2

દ્વિવાર્ષિક વપરાશ ૧૫૦૦ એકમો, એકમદીઠ પડતર રૂ.૪૦૦
દરેક વરદી મૂકવાનો ખર્ચ રૂ.૮૦૦, એકમદીઠ વાર્ષિક ખર્ચ ૧૦%

- (b) માલ મેળવતાં લાગતો સમય ૩ થી ૫ દિવસ, દૈનિક વપરાશ ૬૦૦ થી ૨૪૦૦ એકમો, આર્થિક વરદી જથ્થો પુનઃ વરદી સપાટીના ૯૦%. 10
ગણતરી કરો.
(1) પુનઃ વરદી સપાટી
(2) લઘુત્તમ સપાટી
(3) ગુરુત્તમ સપાટી
(4) સરેરાશ સપાટી (આર્થિક વરદી જથ્થાને આધારે)
(5) સલામતી જથ્થો

- (c) નીચેની માહિતી પરથી માલસામાન ફેરબદલી દર શોધો. 2
શરૂનો સ્ટોક રૂ.૪,૮૦,૦૦૦, છેવટનો સ્ટોક રૂ.૩,૩૬,૦૦૦, ખરીદી
રૂ.૧૫,૮૦,૦૦૦ સામાન્ય રીતે સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન મૂળકીમત+૨૦% પ્રમાણે થાય
છે.

OR

- (a) શ્રી વિરાટ એક કાર્ય પૂર્ણ કરવા માટે ૨૦ કલાક લે છે, જે આપેલ સમયના ૮૦% 4
છે, કલાકદીઠ વેતન દર રૂ.૬૦ છે. એક પેદાશની માલસામગ્રીની પડતર
રૂ.૧,૦૦૦, પ્રત્યક્ષ ખર્ચ રૂ.૨૦૦ અને કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ પ્રત્યક્ષ મજૂરીના
૧૪૦% ગણવામાં આવે છે.
(૧) સમય વેતન (૨) કાર્ય વેતન
(૩) હેલ્સી યોજના (૪) રોવેન યોજના મુજબ
પેદાશની કારખાના પડતર શોધો.

- (b) એપ્રિલ માસની નીચે આપેલ માહિતી પરથી એક માસની કુલ મજૂરી અને 7
કલાકદીઠ મજૂરી ખર્ચ શોધો.
(1) મૂળ પગાર (?)
(2) મોંઘવારી ભથ્થું- મૂળ પગારના ૬૦%
(3) રજાનો પગાર -મૂળ પગારના ૪૦%
(4) મૂળ પગાર અને મોંઘવારી ભથ્થાની કુલ રકમના ૧૦% લેખે પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં
ફાળો રૂ. ૩૨,૦૦૦
(5) કામદાર રાજ્ય વીમા યોજનામાં માલિકનો ફાળો -મૂળ પગાર અને મોંઘવારી
ભથ્થાની કુલ રકમના ૮%
(6) પ્રમાણસર મજૂર કલ્યાણ ખર્ચ માસિક રૂ. ૧૨,૪૦૦
(7) મહિનાના કામકાજના કલાકો ૬,૦૦૦

(c) સચિન લિમિટેડના કામદારોની વિગત નીચે મુજબ છે.

3

- (1) તા.૩૦-૪-૨૦૨૪ના રોજ કામદારોની સંખ્યા ૪,૦૮૦
- (2) રાજીનામું આપી છૂટા થયેલ કામદારોની સંખ્યા ૪૨૦
- (3) બરતરફ થયેલ કામદારોની સંખ્યા ૯૦
- (4) નિવૃત્ત થયેલ કામદારોની સંખ્યા ૨૪૦
- (5) નવા નિમાયેલ કામદારોની સંખ્યા ૧,૮૬૦
(જેમાં વિસ્તરણ યોજનાને કારણે ૧૨૦૦ કામદારોની નિમણુંક થઈ હતી)
- (6) સચુંકત મજૂર ફેરબદલી દર ૨૫%
તા. ૧-૪-૨૦૨૪ ના રોજ કામદારો ની સંખ્યા શોધો.

Q.3 રોહીત લી. ની મહત્તમ ઉત્પાદન ક્ષમતા ૮,૦૦૦ એકમોની છે. વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટેની વિગતો નીચે મુજબ છે.

14

વિગત	રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૮,૭૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૭, ૫૦,૦૦૦
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા (૬૦% ચલિત)	૬,૦૦,૦૦૦
ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા (૬૦% સ્થિર)	૫,૪૦,૦૦૦
વેચાણ પર મિશન	૩,૮૪,૦૦૦
સ્થિર વેચાણ ખર્ચા	૨,૮૮,૦૦૦
વેચાણ કિંમત એકમદીઠ	૩૦૦૦
વેચાણ (ખરેખર ઉત્પાદનના ૮૦%)	૪૮૦૦એકમો

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટેના અંદાજ નીચે મુજબ છે.

- (1) ઉત્પાદન અને વેચાણ પૂર્ણ ક્ષમતાએ થશે.
 - (2) માલસામાનના ભાવમાં ૨૦% અને મજૂરીના દરમાં ૮% વધારો થશે.
 - (3) સ્થિર કારખાના ખર્ચામાં ૧૦% વધારો થશે.
 - (4) સ્થિર વેચાણ ખર્ચ રૂ.૨,૬૦,૦૦૦ સુધી ઘટશે.
 - (5) નફાનો દર પાછલા વર્ષ જેટલો જ રહેશે. તૈયાર કરો.
- (1) વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ નું પડતર પત્રક
 - (2) વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ નું અંદાજિત પડતરનું પત્રક

OR

- (a) પંડ્યા લિ.ના વર્ષ ૨૦૨૪ના શિરોપરી ખર્ચા નીચે મુજબ છે, જેને આધારે ફક્ત ચંત્ર નં. ૯૯૯નો ડિસેમ્બર, ૨૦૨૪ના અંતે પૂરા થતા ત્રણ માસના સમયને આધાર રૂપ ગણીને યાંત્રિક કલાક દર શોધો. આ ચંત્ર દર વર્ષે ૨,૪૦૦કલાક કામ કરે છે.

11

કારખાનાનું ભાડું રૂ. ૬,૧૦૦

મોટીવ પાવર રૂ. ૪,૫૦૦

લાઈટીંગ પાવર રૂ.૨,૪૦૦

સામાન્ય ખર્ચ રૂ.૭,૫૦૦

ઘસારો વાર્ષિક ૧૦% લેખે ગણો.

કેન્ટીન ખર્ચ રૂ. ૨,૦૦૦

પરોક્ષ મજૂરી રૂ.૬,૦૦૦

મરામત ખર્ચ ઘસારાથી બમણો

ગણો.

વધારાની માહિતી નીચે

વિગત	ચંત્ર નં.799	ચંત્ર નં.899	ચંત્ર નં.999
(1) રોકેલ જગ્યા (ચો.મી)	1,000	2,000	3,000
(2) લાઈટના પોઈન્ટ	15	25	40
(3) ચંત્રની કિંમત (રૂ.)	37,500	22,500	15,000
(4) કામદાર સંખ્યા	10	10	20
(5) ચંત્રના હોર્સ પાવર	25	15	20
(6) પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)	12,000	18,000	30,000

એક જોબનો માલસામાન ખર્ચ રૂ.૬,૦૦૦, મજૂરી ખર્ચ રૂ.૪,૦૦૦ હોય અને ફક્ત ચંત્ર નં.૯૯૯ ઉપર ૩૦૦ કલાક જોબવર્ક થયું હોય તો જોબની કારખાના પડતર શોધો.

- (b) નીચેની વિગતો પરથી એક ચંત્રના એક મહિનાના ચંત્ર કલાકો શોધો.

3

પાવર ખર્ચ (સરચાર્જ સાથે) રૂ. ૧,૩૨,૦૦૦

કલાકદીઠ યુનિટ વપરાશ-૧૦ યુનિટ

યુનિટદીઠ પાવરનો દર રૂ.૫૦ છે અને સરચાર્જ ૧૦% છે.

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ)

12

- (1) માલસામાન અંકુશની ABC પદ્ધતિ
- (2) પરોક્ષખર્ચની ખાતાવાર ફાળવણી
- (3) યાંત્રિક કલાક દર
- (4) અર્ધ તૈયાર માલ કે ચાલુ કામ
- (5) નાણાંકીય હિસાબો અને પડતરના હિસાબોની તુલના

*****END*****

2408000603020002
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP) (THIRD SEMESTER)
MAJOR - ADVANCE ACCOUNTING AND AUDITING - II
(CORPORATE ACCOUNTING) - LEVEL 2

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **MAJOR - ADVANCE ACCOUNTING AND AUDITING - II (CORPORATE ACCOUNTING) - LEVEL 2**
 - c. Subject Code No : **2408000603020002**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks:50]

Q.1 ANSWER IN SHORT (Any 5)

10

1. How will you disclose the following items while preparing the balance sheet of a company as per the schedule - III of the companies Act 2013? (show both main and sub heading)
 - a) Bank loan
 - b) Debenture Discount
 - c) Unclaimed dividend
 - d) Loose Tools
2. Creditors have agreed to accept 67% of their claims in the form of Equity Shares and 8% in cash and they have waived the remaining amount of 1875,000. Write journal Entry for Capital Reduction.
3. A company desires to redeem its 12% 50000 Preference share of Rs. 100 each paid up as 70 per share at 25% premium. In the books of company there was balance of security premium Rs 250000 and profit and loss account (Cr) Rs 1200000. Company issued minimum of equity

share of Rs 10 each at 20% premium. Write journal entry of issuing equity share.

4. A Ltd. has issued 25,000 shares of Rs.100 each, which are fully paid-up. Resolution is passed by the company to issue 3 shares as Bonus shares against every 5 existing equity shares at a premium of 12%. There is adequate balance in General Reserve A/c. Write Journal Entry
5. What is contingent Liability?
6. What is partly paid Bonus Share?
7. The following balances are shown in the book of a Company.

Particular	Rs.
Equity share capital of Rs.10 each Rs.9 per share paid up	72,00,000
Securities premium	160,000
Capital redemption reserve	6,40,000
Profit prior to incorporation	2,40,000
Profit & loss account (Cr.)	5,60,000

The Company declares a bonus to make their partly paid-up share as fully paid up. Give the necessary journal entry in the book of the company for bonus.

- Q.2** The following balances were extracted from books of Shahrukh Ltd as on 31-3-2024 **14**

Particulars	Rs.
3,200 Equity shares of Rs. 100 each	320000
2400 8% Cum. Pref. Shares of Rs. 100 each	240000
Preliminary Expenses	48000
Securities Premium	80000
Debtors	38720
Stock	8000
Goodwill	24000
Creditors	32000
Land & Building	128000
Machinery	256000
Profit and Loss A/c (Debit)	137280
Patents	32000

The following scheme of capital reduction was duly sanctioned by the court:

1. Equity shares to be reduced by Rs 90 each.

2. Preference shares to be reduced to Rs. 90 each.
3. One new Equity share paid up to the extent of 50% only to be issued for each Rs. 100 gross preference dividend, which has not been declared since 31-3-2023.
4. All credit balances not being the outside liabilities and all debit balances not being the amount receivable as well as the intangible assets are to be written off.
5. Assets to be revalued and reduced by following amounts: Land-Building Rs. 32320 & Machinery Rs. 99,200

Draft journal entries and give the Balance Sheet of the Company after Capital Reduction.

OR

The following is the balance sheet of Aamir Ltd. as at 31/03/2024.

14

Particulars		Rs.
1) Equity and Liabilities:		
1) Shareholders Funds:		
a) Share capital:		
Equity shares of Rs.10 each		45,00,000
10% redeemable preference share of Rs.100 each Rs.80 per share called up 12,00,000		11,88,000
Less: calls in arrears Rs.20 per share 12,000		
b) Reserve & Surplus		
General Reserve		24,00,000
Profit and Loss A/C		6,00,000
2) Current Liabilities:		
c) Trade Payable: Creditors		9,00,000
d) Other current Liabilities:		
Premium on redemption of preference share		60,000
Total:		96,48,000
II) Assets:		
1) Non-Current Assets:		
a) Fixed Assets		60,00,000
2) Current Assets:		
a) Inventories: Stock		11,94,000
b) Trade Receivable: Debtors		12,00,000
c) cash and cash Equivalents: Cash		12,54,000
Total:		96,48,000

The preference share holder whose calls are in arrears were served due notice and their share forfeited for non-payment of call money.

The preference share was redeemable on 30/09/2024. For the purpose of redemption, the company issued 6000 shares to equity shareholders at 25% premium on right basis. The company received amount on the share. The payment was made on 30/06/2024 along with the dividend due.

Therefore on 31/12/2024, the company issued fully paid-up bonus share to the equity shareholder from its capitalized profit and balance profit and balance from revenue profit in the ratio of the share to holder of three equity share. You are required to journalize the above transaction and prepare the balance sheet of the company.

Q.3 The following balance were recorded in the books of Salman Ltd. on 31-03-2024.

14

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Income Tax	210000	-
Calls-in-arrears(equity shares)	75000	-
Reserve for Bad Debts	-	22500
Debenture Redemption Fund	-	150000
Cash and Bank balance	81000	-
Income from Investment	-	71250
Land and Building	1275000	-
Public Deposit	-	109500
Loan from Bank of India	-	190500
Opening Stock	249750	-
Provident Fund Contribution	18750	-
Profit and Loss A/c.		41250
Plant and Machinery	862500	
Creditors	-	180000
Furniture	240000	
Bills Payables	-	67500
Investments	1242750	
Sales	-	1950000
5% Debentures (mortgage)	-	375000
Loose Tools	90000	-
Postage and Telegrams	30000	-
Provident Fund	-	97500
Stationery Expenses	18750	
Capital Reserve	-	412500

Rent and Taxes	150000	
Securities Premium	-	123750
Salary	427500	
Share Forfeiture A/c	-	33750
Director's Fees	26250	
General Reserve'	-	675000
7.5% Pref. Share capital	-	750000
Debtors	495000	-
Preliminary Expenses	45000	-
Equity Share Capital	-	1500000
Productive Wages	264000	-
Debentures Redemption Fund	150000	-
Investments		
Purchases	798750	-
	6750000	6750000

You are required to prepare Profit and Loss Statement and the balance sheet (as per Schedule III) on that date after taking into account the following additional information:

- (1) The Stock on 31-03-2024 was Rs. 7, 15,500.
- (2) Provide 5% reserve for bad debts on debtors."
- (3) Prepaid rent amounted to Rs. 15,000.
- (4) Provided depreciation on Plant and Machinery at 2%, on Furniture at 5% and on Land and Building at 4%.
- (5) The authorized capital of the company amounts to Rs. 37, 50,000.
- (6) The directors of the company recommended 7.5% dividend on Preference share capital and 10% on Equity share capital.
- (7) Transfer Rs.150, 000 to General Reserve.
- (8) Outstanding Expenses:
 - Rs. 18,750 Productive Wages
 - Rs. 22,500 Salaries
 - Rs. 11,250 Rates and Taxes
- (9) Provision for dividend declaration tax is to be made at 20% on proposed dividend.

OR

[A] The following is the balance sheet of Akshay Ltd. as on Dt. 31-03-2024.

8

Particulars	Rs	Rs
I. Equity and Liabilities		
A. 10,000 equity share of Rs. 100 each fully paid		6000000
8% redeemable pref. share of Rs. 100 each fully paid.		3600000
6% redeemable pref. share of Rs. 100 each full called up	24,00,000	
Less: Calls in arrears (per share Rs. 20)	48,000	2352000
B. Reserve and surplus		
Securities premium	4,20,000	
Profit & Loss A/c.	12,00,000	
General Reserve	36,30,000	5250000
C. Current liabilities		
Sundry Creditors		900000
Total		18102000
II. Assets:		
Non-Current Assets		
Fixed Assets		8472000
Current Assets		9630000
Total		18102000

On 01.04.2024 company decided to redeem all the above pref. shares at 15% premium by issuing sufficient number of equity shares at 10% premium. All payment were made except to call in arrears shares. Afterwords the company decided to utilize the capital redemption reserve for issuing fully paid-up bonus share to equity share holder. Write Journal entries.

[B] Prepare Profit & Loss Statement of a company with imaginary figures as per the Companies Act, 2013

6

Q.4 Write short note (any Three)

12

1. Provisions of Companies Act, 2013 for capital Reduction.
2. Capital Redemption Reserve and its utilization
3. Sources and Objectives of Bonus Share
4. Provisions of Companies Act, 2013 section -55 for redeemable Preference shares.
5. Corporate Dividend Tax.

Q.1 ટૂંક માં જવાબ આપો (કોઈ પણ પાંચ)

10

1. કંપની ધારા 2013 ના પરિશિષ્ટ - III મુજબ કંપનીનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરતી વખતે નીચેની વિગતો ક્યાં મુખ્ય અને પેટા શીર્ષક હેઠળ દર્શાવાય તે જણાવો:
 - a) બેંક લોન
 - b) ડિબેન્ચર વટાવ
 - c) નહિ મંગાવેલ ડિવિડન્ડ
 - d) છુટા ઓજારો
2. લેણદારો તેમની લેણી રકમનાં 67 % રકમ ઇક્કિ. શેરોમાં અને 8% રકમ રોકડમાં સ્વીકારી અને બાકીની રૂ 18,75,000ની રકમ તેઓએ જતી કરી છે. મૂડી ઘટાડા અંગે આમનોંધ લખો.
3. એક કંપની તેના 12% ના 50,000 પ્રેફ-શેરો દરેક રૂ.100 શેર દીઠ રૂ.70 ભરપાઈ 25% ના પ્રીમિયમ પરત કરવા માંગે છે. કંપનીના ચોપડે જામીનગીરી પ્રીમિયમ રૂ.2,50,000 અને નફા-નુકશાન ખાતે (જમા) રૂ.12,00,000 બાકી દર્શાવે છે. કંપનીએ રૂ .10 નો એક એવા ઓછામાં ઓછા ઇક્કિવટી શેર 20% પ્રીમિયમ બહાર પાડ્યા.કંપનીના ચોપડે શેર બહાર પાડવાની આમનોંધ લખો.
4. એ કંપની રૂ. 100નો એક એવા 25,000 શેર બહાર પાડેલ છે, જે પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયેલ છે. પાંચ શેરદીઠ ત્રણ શેર બોનસ તરીકે 12%ના પ્રીમિયમ આપવા ઠરાવ થયો છે. સામાન્ય અનામત ખાતે જરૂરી બાકી છે. આમનોંધ લખો.
5. સંભવિત જવાબદારી એટલે શું?
6. અપૂર્ણ બોનસ શેર એટલે શું?
7. એક કંપનીના ચોપડામાથી નીચે મુજબ માહિતી પ્રાપ્ત થઈ.

વિગત	રૂ
ઈક્કિવટી શેરમૂડી દરેક રૂ.10 ના રૂ.9 ભરાયેલા	72,00,000
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	1,60,000
મૂડીપરત અનામત	6,40,000
નોંધણી પહેલાનો નફો	2,40,000
નફા નુકશાન ખાતું (જમા બાકી)	5,60,000

કંપનીએ પોતાના અંશતઃ ભરાયેલા શેરને પૂર્ણ ભરપાઈ કરવા માટે બોનસ જાહેર કર્યું. બોનસ અંગે જરૂરી આમનોંધ લખો.

વિગત	રૂ.
શેર મૂડી : 3200 ઇક્વિટી શેર દરેક 100 નો	320000
8% ના 2400 ક્યુ. પ્રેફ. શેર દરેક રૂ. 100નો	240000
પ્રાથમિક ખર્ચા	48000
જમીનગીરી પ્રીમિયમ	80000
દેવાદારો	38720
સ્ટોક	8000
પાઘડી	24000
વેણદારો	32000
જમીન-મકાન	128000
મશીનરી	256000
નફા-નુકસાન ખાતું (ઉધાર)	137280
પેટન્ટ્સ	32000

મૂડી ઘટાડાની નીચેની યોજના અદાલતે મંજૂર કરી :

1. પ્રત્યેક ઇક્વિટી શેર રૂ. 90 લેખે ઘટાડવો.
2. પ્રત્યેક પ્રેફરન્સ શેર રૂ. 90 સુધી ઘટાડવો.
3. 31મી માર્ચ, 2023થી પ્રેફરન્સ શેર પર ડિવિડન્ડ જાહેર થયું નથી અને બાકી છે. તેના પ્રત્યેક રૂ. 100ના બદલામાં માત્ર 50% લેખે ભરપાઈ થયેલ એક નવો ઇક્વિટી શેર આપવો.
4. જે ખરેખર દેવું નથી તેવી જમા બાકીઓ અને ખરેખર લેણું નથી તેવી ઉધાર બાકીઓ અને અદૃશ્ય મિલકતો માંડી વાળવી.
5. મિલકતોની ફેરઆંકણી કરીને કિંમતમાં નીચે મુજબ ઘટાડો કરવાનું નક્કી કર્યું છે: જમીન-મકાન રૂ. 32320 મશીનરી રૂ. 99,200
6. ઉપરની વિગતોના અધારે આમનોંધ આપો અને મૂડીઘટાડા પછીનું પાકું સરવૈયું બનાવો.

અથવા

આમિર લિ. નું તા.31.03.2024 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

વિગત	નોંધ	રૂ.
I ઇક્વિટી અને જવાબદારીઓ :		
1) શેરહોલ્ડરના ભંડોળ		
અ) શેરમૂડી :		

રૂ.10 નો તેવા 4,50,000 ઇક્વિટી શેર		45,00,000
10%ની રીડીપ્રેફરન્સ શેરમૂડી દરેક રૂ. 100 ના, શેરદીઠ 80 રૂ. મંગાવેલા	12,00,000	
બાદ: બાકી હતા શેરદીઠ રૂ. ૨૦ લેખે	12,000	11,88,000
બ) અનામત અને વધારો:		
સામાન્ય અનામત		24,00,000
નફાનુકશાન ખાતું.		6,00,000
2) ચાલુ દેવા		
અ) વેપારી દેવા: લેણદારો		9,00,000
બ) ટુકાગાળા ની જોગવાઈ:		
પ્રેફરન્સ શેર પરત પ્રીમીયમ ખાતું		60,000
	કુલ :	96,48,000
II મિલકતો		
1) બિનચાલુ મિલકતો		
અ) કાયમી મિલકતો		60,00,000
2) ચાલુ મિલકતો:		
અ) માલસામગ્રી. સ્ટોક		11,94,000
બ) વેપારી લેણાં : દેવાદારો		12,00,000
ક) રોકડ અને રોકડ સ્વરૂપની મિલકતો : રોકડ		12,54,000
	કુલ	96,48,000

જે પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરના હતા બાકી હતા તેઓને જરૂરી નોટીસો આપવામાં આવી હતી અને હપતાના નાણાં નહીં ભરવાને કારણે તેઓના શેરો જમ કરવામાં આવ્યા.

પ્રેફરન્સ શેરના નાણાં તા. 30/9/2024 ના રોજ પરત કરવાપાત્ર હતા. નાણાં પરત કરવાના હેતુ માટે કંપનીએ તેના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરને હક્કના ધોરણે 25% પ્રીમિયમ 6000 શેર આપ્યા. કંપનીને તેના પરની રકમ મળી ગઈ. તા. 30/9/2024 ના રોજ પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરને તેમના ચહેલા ડિવિડન્ડ સહીત પ્રેફરન્સ શેરના નાણાં પરત કરવામાં આવ્યા. ત્યારબાદ તા.31/12/2024 ના રોજ તેના મૂડીકરણકરેલા નફા અને બાકીના મહેસૂલી નફા માથી તેના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરને ત્રણ શેર ધરાવનારને એક શેરના પ્રમાણમાં બોનસ શેર આપ્યો.

ઉપરોક્ત વ્યવહારો નોંધવા આમનોંધ લખો. અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

વિગત	ઉધાર બાકી	જમા બાકી
આવકવેરો	210000	-
બાકી હતા (ઈ. શેરના)	75000	-
ઘાલખાધ અનામત	-	22500
ડિબેન્ચર પરતનીધી ફંડ	-	150000
રોકડ બેન્ક	81000	-
રોકાણો ની આવક	-	71250
જમીન મકાન	1275000	-
જાહેર થાપણો	-	109500
બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા ની લોન	-	190500
શરૂઆતનો સ્ટોક	249750	-
પ્રોવિડન્ટ ફંડ માં ફાળો	18750	-
નફા નુકશાન ખાતું	-	41250
સાંચા - યંત્રો	862500	
લેણદારો	-	180000
ફર્નીચર	240000	
દેવી હૂંડી	-	67500
રોકાણો	1242750	
વેચાણ	-	1950000
5% ના ગીરો ડીબેન્ચર	-	375000
છૂટા ઓજારો	90000	-
તાર-ટપાલ	30000	-
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	-	97500
સ્ટેશનરી ખર્ચા	18750	
મૂડી અનામત	-	412500
ભાડું અને કરવેરા	150000	
જામીનગીરી પ્રીમીયમ	-	123750
પગાર	427500	
શેર જમી ખાતું	-	33750
ડિરેક્ટર ની ફી	26250	
સામાન્ય અનામત	-	675000
7.5% ની પ્રેફ શેરમૂડી	-	750000
દેવાદારો	495000	-

પ્રાથમીક ખર્ચ	45000	-
ઈકવિટી શેરમૂડી	-	150000
ઉત્પાદક મજૂરી	264000	-
ડીબેંચર પરતનીધી ના રોકાણો	150000	-
ખરીદી	798750	-
	6750000	6750000

નીચે આપેલ વધારાની માહિતીના આધારે તમારે તા.31/03/2020 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષના 2013 ના કંપનીધારા ના પરિશિષ્ટ 3 મુજબ વાર્ષિક હીસાબો તૈયાર કરો.

- તા. 31.03.2024 ના રોજ સ્ટોક રૂ.715,500 છે.
- દેવાદારો પર 5% ઘાલખાધ અનામત રાખો.
- અગાઉથી ચૂકવેલ ભાડું રૂ. 15,000 છે.
- ફર્નિચર પર 5%, સાંચા યંત્રો પર 2% અને જમીન મકાન પર 4% ઘસારો કાપો.
- કંપનીની સત્તાવાર થાપણ રૂ. 37, 50,000 છે.
- સંચાલકોએ પ્રેફરન્સ શેરમૂડી પર 7.5% લેખે અને ઈકવિટી શેરમૂડી પર 10% લેખે ડિવિડન્ડ ની ભલામણ કરી છે.
- સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. 150,000 લઈ જાઓ.
- ખર્ચ ના બાકી દેવા:
 - ઉત્પાદક મજૂરી રૂ. 18,750
 - પગાર રૂ. 22,500
 - કરવેરા રૂ. 11,250
- સૂચિત ડિવિડન્ડ પર 20% લેખે ડિવિડન્ડ ડિકલેરેશન ટેક્ષની જોગવાઈ કરો.

અથવા

(A) અક્ષય લિ. નું તા.31.3.24 નાં રોજનું પાકું-સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે.

8

વિગત	રૂ.	રૂ.
I ઈકવીટિ અને દેવાં:		
અ. શેરમૂડી :		
10,000 ઈકવીટિ શેર રૂપિયા 100 નો પૂરેપૂરા ભરપાઈ		6000000
8% નાં રિડિ. પ્રેફ શેર દરેક રૂ.100 નો પૂરેપૂરા ભરપાઈ		3600000

6% નાં રિડિ. પ્રેફ શેર દરેક રૂ.100 નો પૂરેપૂરા મંગાવેલા બાદબાકી હતા (શેરદીઠ રૂ.20)	24,00,000 48,000	2352000
બ. અનામત અને વધારો		
જામીનગિરી પ્રીમિયમ	4,20,000	
નફા-નુકશાન ખાતુ	12,00,000	
સામાન્ય અનામત	36,30,000	5250000
ક. ચાલુ દેવા લેણદારો		900000
		18102000
II મિલકતો:		
અ. બીન ચાલુ મિલકતો		
કાયમી મિલકતો		8472000
બ. ચાલુ મિલકતો		9630000
		18102000

તા.1.4.2023 નાં રોજ કંપનીએ ઉપરોક્ત બધા રીડીમેબલ પ્રેફ શેરો 15% નાં પ્રીમિયમે પરત કરવાનું નક્કી કર્યું છે. તે માટે જરૂરી સંખ્યામાં 10% પ્રીમિયમે ઇકવીટિ શેરો બહાર પાડવામાં આવ્યા. બાકીહતાવાળા શેર સિવાય બધી જ ચૂકવણી કરવામાં આવી હતી. ત્યાર બાદ કંપનીએ મૂડી પરત અનામતનો ઉપયોગ કરી પૂરેપૂરો ભરપાઈ બોનસ શેરો ઇકવીટિ શેર હોલ્ડરોને આપ્યા. જરૂરી આમનોંધ લખો.

અથવા

(બ) 2013 નાં કંપનીધારા મુજબ કાલ્પનિક આકડાઓ સાથેનું નફા નુકશાનનું પત્રક બનાવો

6

Q.4 ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ ત્રણ)

12

1. મૂડી ઘટાડા અંગે કંપની ધારા, 2013 ની જોગવાઈઓ
2. મૂડી પરત અનામત અને તેનો ઉપયોગ
3. બોનસ શેર ના હેતુ અને પ્રાપ્તિસ્થાનો
4. કલમ- 55 મુજબ રિડિ.પ્રેફ. શેરો પરત કરવાની જોગવાઈઓ.
5. કોર્પોરેટ ડિવિડન્ડ ટેક્સ (CDT)

*****END*****

- (b) Income earned in India but received in Australia Rs.90,000
(c) Salary income earned in India Rs.90,000
(d) Profit from business in Surat ,which controlled from Australia Rs.90,000
- If she is an ordinary Resident, find out hertotal gross income for the assessment year 2024-25.

- (4) Bihu had 6% Gujarat Government Bond on which interest paid on 31st March and 30th September. Brokerage is $\frac{1}{2}$ %.

Date	Face Value (Rs.)	Rate (Rs.)	Remark
1/5/2023	80,000	105	Purchase
15/10/2023	20,000	90	Ex-interest sales

Find out capital value of security.

- (5) Explain the four exceptions of previous year.
(6) From the following particulars of income of Arunita Kanjiwal , compute her income from capital gain for the A.y. 2024-25 :
- (a) Long-term capital loss on sale of debenture Rs.-80,000
(b) Short-term capital loss on sale of Jewellery Rs.-35,000
(c) Long-term capital gain on transfer of house property Rs.4,90,000

- (7) The total travel cost of a shop is Rs. 44,000. The travel cost of A department is 10% more than the travel cost of B department
Find out the traveling cost of B department.

Q.2 From the following Trial Balance, you are required to prepare Departmental Trading 'Profit and loss Account, General profit and loss Account and Balance sheet as on 31./3/2024

14

Trial Balance

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Stock 1/4/2023): Department A	1,25,000	
Department B	1,75,000	
Purchases : Department A	4,00,000	
Department B	2,00,000	
Sales : Department A		6,00,000
Department B		4,00,000
Stock Insurance	15,000	
Rent and taxes	21,000	
Carriage Inward	9,000	

Carriage outward	7,500	
Salary	62,500	
salary -General	14,000	
Lighting	30,000	
Audit Fee	5,000	
Land & Building	3,00,000	
Furniture	1,50,000	
Creditors & Debtors	45,000	35,000
Bills receivable – Bills payable	4,500	6,000
Cash on Hand	55,000	
Bank balance	90,000	
Capital A/c		5,67,500
12% Bank Loan (1-1-2024)		1,00,000
	17,08,500	17,08,500

Other particulars are as follows:-

Particulars	Department A	Department B
Average stock	Rs. 1,50,000	Rs. 1,50,000
Area Occupied {sq.ft.}	300	150
Lighting points	18	12
N0. Of employees	13	12
Values of Furniture	Rs. 1,00,000	Rs. 50,000

Provide depreciation on Land and building 10% and Furniture at 5% per annum.

OR

Athrva Finance Ltd. had 12% Debentures on 1/4/2023 of which face value was Rs 3, 00,000 and bookl value was Rs.2, 85,000. Interest is payable on 30th June and 31th December every Year.

14

Transactions for the year ended on 31/3/2024 were as under:

Date	Face Value Rs.	Price Rs.	Remark
31/7/2023	3,00,000	96	Purchase
31/8/2023	1,80,000	95	Sales-Ex interest
30/11/2023	2,40,000	97	Purchase-Ex interest
29/2/2024	1,50,000	101	Sale

Brokerage is calculated at 1% on market value in each transaction of purchase and sale.

Prepare Investment Account using Average Cost Method

Q.3 Find out the taxable capital gain for the A.Y. 2024-25 from the details given by Pavandeep. : **14**

Assets	Date of purchase	Purchase price Rs.	Sales Price Rs.	Sales Expenses Rs.
Seif residential house (only one)	1/4/2001	3,85,000	85,40,500	40,500
Jewellery	1/8/2006	1,22,000	10,72,500	2,000
Unlisted Shares of company	1/8/2014	45,000	85,000	5,000
Listed Debentures of a company	1/1/2015	1,26,650	2,28,000	1,350
Unlisted Debentures of company	1/1/2019	3,03,000	4,04,000	4,000
Residential flat in Bilimora	2/11/2023	30,00,000	-----	-----

On 1/11/23 all the above assets (excluding residential flat in Bilimora) were sold.

The cost inflation index number are as under.

2001 – 02	100	2006 – 07	122	2014 – 15	240
2018 – 19	280	2023 – 24	348		

OR

- A. Registration of GST. **7**
 B. Advantages and Disadvantages of GST. **7**

Q.4 write short Notes (Any Three) **12**

- (1) Tax Avoidance
- (2) Total Income
- (3) Necessity of Departmental Account
- (4) Provisions of 'Set off' and 'Carry forward' of capital losses
- (5) Residential status

Q.1 માગ્યા મુજબ જવાબ આપો.

10

(1) સાયલી ભારતમાં નીચેના સમયગાળા માટે હાજર રહેલ છે.

પચાલુ વર્ષ	વસવાટના દિવસો
૨૦૧૯-૨૦	૩૦૦
૨૦૨૦-૨૧	૩૬૫
૨૦૨૧-૨૨	---
૨૦૨૨-૨૩	૨૦૫
૨૦૨૩-૨૪	૧૯૦

આકારણી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે તેમનો રહેઠાણનો દરજ્જો અકકી કરો.

(2) નીચે દર્શાવેલ ખર્ચાઓ માટે ફાળવણીનો આધાર દર્શાવો.

(અ) ઘાલખાધ	(બ) મિલકતનું સમારકામ
(ક) આવકાવેરે	(ડ) વીજળી ખર્ચા

(3) દેવીની પાછલા વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાનની આવકની વિગતો નીચે મુજબ છે :-

(અ) ઓસ્ટ્રેલિયા સ્થિત ધંધાનો નફો (ધંધાનું સંચાલન સુરતથી થાય છે.)	રૂ.૯૦,૦૦૦
(બ) ભારતમાં કમાયેલા આવક પરંતુ ઓસ્ટ્રેલિયામાં મળેલ	રૂ.૯૦,૦૦૦
(ક) ભારતમાં મળેલ પગાર	રૂ.૯૦,૦૦૦
(ડ) સુરત સ્થિત ધંધાનો નફો જે ધંધાનું સંચાલન ઓસ્ટ્રેલિયામાં થાય છે.	રૂ.૯૦,૦૦૦

જો તેઓ 'સામાન્ય રહીશ' હોય તો આકારણી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે કુલ આવક શોધો.

(4) બીહુ પાસે 6%ના ગુજરાત સરકારનાં બાંન્ડા હતા. જેનાં પર ૩૧મિ માર્ચ અને ૩૦મિ સપ્ટેમ્બરનાં રોજ વ્યાજ ચૂકવાય છે. દલાલી 1/2 %.

તારીખ	દાર્શનિક (રૂ.)	ભાવ (રૂ.)	નોંધ
1/5/2023	80,000	105	ખરીધી
15/10/2023	20,000	90	વ્યાજ બાદ વેચાણ

જામીનગીરીની મુડી કીમત શોધો.

(5) પાછલા વર્ષનાં ચાર અપવાદો જણાવો.

(6) અરૂણીતા કીજીવાલની આવકની નીચે આપેલ વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે મુદીનફના શીર્ષક હેઠળ કુલ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

- (અ) ડિબેન્ચરના વેચાણની લાંબાગાલાની ખોટ રૂ.-૮૦,૦૦૦
 (બ) ઝવેરાતના વેચાણની ટુંકાગાલાની ખોટ રૂ.- ૩૫,૦૦૦
 (ક) મકાનનાં વેચાણનો લાંબાગાળાનો નફો રૂ.૪,૯૦,૦૦૦

(7) એક દુકાનનો કુલ મુસાફરી ખર્ચ રૂ. ૪૪,૦૦૦ છે. અ વિભાગનો મુસાફરી ખર્ચ બ વિભાગના મુસાફરી ખર્ચ કરતા ૧૦% વધુ છે. બ વિભાગનો મુસાફરી ખર્ચ શોધો.

Q.2 નીચે આપેલા સાચા સરવૈયા પરથી તા.૩૧/૩/૨૦૨૪નાંરોજ પુરા થતા વર્ષનું ખાતાવાર વેપારખાતું,ખાતાવાર અફ –નુકસાનખાતુ અને તે જ તારીખનું પાકુ સર્વેયુ તૈયાર કરો.

14

વિગત	ઉધાર (રૂ.)	જમા (રૂ.)
શરૂનો સ્ટોક		
અ વિભાગ ૧,૨૫,૦૦૦		
બ વિભાગ ૧,૭૫,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦	
ખરીદી		
અ વિભાગ ૪,૦૦,૦૦૦		
બ વિભાગ ૨,૦૦,૦૦૦	૬,૦૦,૦૦૦	
વેચાણ		
અ વિભાગ ૬,૦૦,૦૦૦		
બ વિભાગ ૪,૦૦,૦૦૦		૧૦,૦૦,૦૦૦
માળનું વીમા પ્રીમીયમ	૧૫,૦૦૦	
ભાડું-કરવેરા	૨૧,૦૦૦	
આવકમાલ ગળાભાડું	૯,૦૦૦	
જવાકમળ ગળાભાડું	૭,૫૦૦	
પગાર	૬૨,૫૦૦	
પગાર- સામાન્ય	૧૪,૦૦૦	
વીજળી	૩૦,૦૦૦	
ઓડીટ ફી	૫,૦૦૦	
જમીન – મકાન	૩,૦૦,૦૦૦	
ફૂર્નિચર	૧,૫૦,૦૦૦	
દેવાદાર – લેણાદાર	૪૫,૦૦૦	૩૫,૦૦૦

વેણીહુંડી – દેવીહુંડી	૪,૫૦૦	૬,૦૦૦
હાથ પર રોકડ	૫૫,૦૦૦	
બેંક લોન (૧/૧/૨૦૨૪)		૧,૦૦,૦૦૦
મૂડી		૫,૬૭,૫૦૦
બેંક સિલક	૮૦,૦૦૦	
	૧૭,૦૮,૫૦૦	૧૭,૦૮,૫૦૦

વધારની માહિતી :-

વિગત	અ	બ
સરેરાશ સ્ટોક (રૂ.)	1,50,000	Rs. 1,50,000
રોકેલી જગ્યા (ચો.ફૂટ)	300	150
કર્મચારીની સંખ્યા	18	12
ફર્નિચર (રૂ.)	13	12
ફર્નિચર (રૂ.)	1,00,000	50,000

જમીન –મકાન પર ૧૦%અને ફર્નિચર પર 5% ઘસારો ગણો.

અથવા

અથર્વ ફાઈનાન્સ લિ. પાસે તા.૧/૪/૨૦૨૩ના રોજ રૂ.૩,૦૦,૦૦૦ની દાર્શનિક કિંમતના 12%નાં ડીબ્લેન્ડર હતા. જેની ચોપડે રૂ. ૨,૮૫,૦૦૦ હતી. વ્યાજ ૩૦ મી જુન અને ૩૧મિ ડીસેમ્બરનાં રોજ ચૂકવાય છે.

તા. ૩૧/૩/૨૦૨૪નાં રોજ પુરા થતા વર્ષ દરમિયાનનાં વ્યવહારો નીચે મુજબ હતા:-

તારીખ	દાર્શનિક કીમત (રૂ.)	ભાવ (રૂ.)	નોંધ
31/7/2023	3,00,000	96	ખરીદી
31/8/2023	1,80,000	95	વ્યાજ બાદ વેચાણ
30/11/2023	2,40,000	97	વ્યાજ બાદ ખરીદી
29/2/2024	1,50,000	101	વેચાણ

ખરીદ-વેચાણના વ્યવહારમાં બજારકીમત પર ૧% લેખે દલાલી ગણો. સ્ટોકનું મુલ્યાંકન સરેરાશ પડતર પધ્ધતિ મુજબ કરવામાં આવો છે.

Q.3 પવનદીપનીનીયેની વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે કરપાત્ર મૂડીનફો શોધો.

14

મિલકતો	ખરીદ તારીખ	ખરીદકીમત (રૂ.)	વેચાણ કીમત.(રૂ.)	ફેરબદલી ખર્ચા
અંગત રહેઠાણનું મકાન એક માત્ર	1/4/2001	3,85,000	85,40,500	40,500
ઝવેરાત	1/8/2006	1,22,000	10,72,500	2,000
શેર બજારમાં બિન – નોંધાયેલા શેર	1/8/2014	45,000	85,000	5,000
પ્રાઇવેટ કંપનીના નોંધાયેલા અડી ડીબેંચસ	1/1/2015	1,26,650	2,28,000	1,350
પ્રાઇવેટ કંપનીના નોંધાયેલા નહિ ડીબેંચસ	1/1/2019	3,03,000	4,04,000	4,000
રહેઠાણનું મકાન બીલીમોરામાં	2/11/2023	30,00,000	-----	-----

તમામ મિલકતો તા.૧/૧૧/૨૦૨૩નાં રીજ વેચેલ છે. (બીલીમોરામાં રકાણનું મડાવ સિવાય) સૂચકઆંક નીચે મુજબ છે.

2001 – 02	100	2006 – 07	122	2014 – 15	240
2018 – 19	280	2023 – 24	348		

અથવા

- (અ) GSTનું રજીસ્ટ્રેશન
(બ) GSTનાં ફાયદા અને પડકારો

7
7

Q.4 ટુંકનોંધ લાખો. (કોઈપણ ત્રણ)

12

- (1) કર પરિવર્તન
- (2) કુલ આવક
- (3) ખાતાવાર હિસાબોની આવશ્યકતા
- (4) મૂડી ખોટ મજરે લેવી અને આગળ ખેચવા અગેની જોગવાઈઓ
- (5) રહેઠાણનો દરજ્જો.

*****END*****

2408000603030005
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)
(THIRD SEMESTER)
MDC - MONETARY ECONOMICS - III- LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination: **BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject: **MDC - MONETARY ECONOMICS - III-LEVEL 3**
 - c. Subject Code No: **2408000603030005**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. Question No. 1 is compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Answer the following question in brief: (Any five)

10

1. What are financial assets and real assets? Give examples.
2. What is the velocity of money? State factors affecting it.
3. What is inflationary gap?
4. What is the difference between a bank rate and an interest rate?
5. State any of the four methods of digital payment.
6. State the credit instruments dealt within a money market.
7. What is the value of money? What is the relation between value of money and price level?

Q.2 What is inflation? Explain the various effects of inflation in detail.

14

OR

- (A) Discuss merits and demerits of money in modern economy. 7
- (B) State the factors affecting the demand for money. 7
- Q.3 Explain in detail the effectiveness of bank rate policy as quantitative tools of credit control. 14

OR

- (A) Describe the instruments of capital market. 7
- (B) Discuss the measure to improve the defects of Indian money market. 7
- Q.4 Write Short notes: (Any two) 12
1. Cash balance equation.
 2. Importance of capital market
 3. World bank and India.
 4. Phillip's curve.

Gujarati Version

[Max. Marks: 50]

- Q.1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) 10
1. નાણાંકીય અસ્કયામત અને વાસ્તવિક અસ્કયામત એટલે શું? તેના ઉદાહરણો આપો..
 2. નાણાંનો ચલણવેગ એટલે શું? તેને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો..
 3. કુગાવાજન્ય ખાધ એટલે શું?
 4. બેંકદર અને વ્યાજના દર વચ્ચે શું તફાવત છે?
 5. ડિજિટલ ચુકવણીની કોઈપણ ચાર પધ્ધતિઓ જણાવો.
 6. નાણાં બજારમાં ઉપયોગમાં લેવાતા શાખી સાધનો જણાવો.
 7. નાણાંનું મૂલ્ય એટલે શું? નાણાંનું મૂલ્ય અને ભાવ સપાટી વચ્ચે કેવો સબંધ હોય છે?

Q.2 કુગાવો એટલે શુ? કુગાવાની વિવિધ અસરો વિગતવાર સમજાવો.. **14**

અથવા

(A) આધુનિક અર્થતંત્રમાં નાણાંના લાભાલાભની ચર્ચા કરો. **7**

(B) નાણાંની માંગને અસર કરતાં પરિબલો જણાવો. **7**

Q.3 પરિમાણાત્મક શાખા નિયંત્રણના સાધન તરીકે બેંકદરની નીતિની અસરકારકતા સમજાવો. **14**

અથવા

(A) મૂડી બજારના સાધનોનું વર્ણન કરો. **7**

(B) ભારતીય નાણાં બજારની ખામીઓને સુધારવા માટેના પગલાંઓ ચર્ચા. **7**

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) **12**

1. રોકડ પુરાંત સમીકરણ.

2. મૂડી બજારનું મહત્વ

3. વિશ્વ બેંક અને ભારત.

4. ફિલિપ્સ રેખા

2408000603030006
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)
(THIRD SEMESTER)MDC - BANKING LAW
AND PRACTICE - I- LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **MDC - BANKING LAW AND PRACTICE - I- LEVEL 3**
 - c. Subject Code No : **2408000603030006**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks:50]

Q.1 Answer the following question in brief. (Any five)

10

- (1) What is a banker's right of general lien?
- (2) State the Condition to become customer of bank?
- (3) What is SIM Swapping?
- (4) Why NPCI was established?
- (5) State the key features of Kiosk Banking.
- (6) State the needs of Business Correspondents
- (7) What is Financial Literacy?

Q.2 What is 'Garnishee Order'? Discuss in which circumstances it is not binding to banker?

14

OR

- (A) Explain the benefits of Kiosk Banking. **7**
- (B) Discuss in what circumstances a banker is compulsory to close the account of the customer? **7**

Q.3 Discuss the National Unified USSD (Unstructured Supplementary Services Data) Platform (NUUP) and Unified Payments Interface (UPI). **14**

OR

- (A) Discuss the activities of Business Correspondents and Business Facilitators in Financial inclusion. **7**
- (B) Explain the model of Business Correspondent and Business Facilitator in Financial Inclusion. **7**
- Q.4** (A) Explain the importance of financial literacy in financial inclusion. **6**
- (B) What would you do as a banker in the following circumstances? **6**

(1) Mr. Arvind Patel goes to the Bank of India regularly every month for payment of his life insurance premiums. Moreover he gets bank draft against cash payments to the bank for sending money to his father every month. Can he consider himself a bank customer? Why? What would you do as a banker?

(2) Your customer's account shows credit of ₹ 1,75,000 against the balance he wrote a of ₹ 1,55,000. But before the cheque is presented for the payment the court gives Garnishee order of ₹ 1,80,000. What would do as a banker?

Gujrati Version

[Max.Marks.50]

Q.1 નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) **10**

1. બેન્કરનો સામાન્ય લિયનનો અધિકાર એટલે શું?
2. બેકના ગ્રાહક બનવા માટેની આવશ્યક શરતો જણાવો.
3. સિમ સ્વેપિંગ એટલે શું?
4. એન પી સી આઇ (NPCI)ની સ્થાપના શા માટે કરવામાં આવી?
5. ક્રિઓસ્ક બેંકિંગની મુખ્ય વિશેષતાઓ જણાવો.
6. વ્યાપાર સંવાદતાની જરૂરિયાતો જણાવો.
7. નાણાકીય સાક્ષરતા એટલે શું?

Q.2 ટાંચનો હુકમ એટલું શું? કયા સંજોગોમાં તે બેંકને બંધન કરતા નથી? ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

(અ) ક્રિઓસ્ક બેંકિંગનાં ફાયદાઓ સમજાવો. **7**

(અ) કયા સંજોગોમાં બેંકે ગ્રાહકના ખાતા ફરજિયાત બંધ કરવા પડે છે? ચર્ચા કરો. **7**

Q.3 નેશનલ યુનિફાઇડ યુએસએસડી (અનસ્ટ્રક્ચર્ડ સપ્લિમેન્ટરી સર્વિસીસ ડેટા) પ્લેટફોર્મ (NUUP) અને યુનિફાઇડ પેમેન્ટ્સ ઇન્ટરફેસ (UPI) ની ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

(અ) નાણાકીય સમાવેશમાં બિઝનેસ સંવાદદાતા અને બિઝનેસ ફેસિલિટીની પ્રવૃત્તિઓની ચર્ચા કરો. **7**

(બ) નાણાકીય સમાવેશમાં બિઝનેસ ફેસિલિટીટર અને બિઝનેસ સંવાદદાતાનું મોડેલ સમજાવો. **7**

Q.4 (અ) નાણાકીય સમાવેશમાં નાણાકીય સાક્ષરતાનું મહત્વ સમજાવો. **6**

(બ) નીચેના સંજોગોમાં બેંકર તરીકે તમે શું કરશો? **6**

(1) શ્રી અરવિંદ પટેલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયામાં દર મહિને પોતાના નિયમિત જીવન વીમાનાં પ્રીમિયમનાં નાણાં ભરવા જાય છે. દર મહિને પોતાના પિતાશ્રીને નાણાં મોકલવા બેંકમાં રોકડ ભરીને ડ્રાફ્ટ મેળવે છે. તે પોતાને શું બેંકનો ગ્રાહક ગણાવી શકાય? શા માટે? બેંકર તરીકે તમે શું કરશો?

(2) તમારા ગ્રાહકના ખાતે ₹ ૧,૭૫,૦૦૦ જમા છે, જેની સામે ₹ ૧૫૫,૦૦૦ નો ચેક લખેલ છે. જે ચુકવણી માટે રજૂ થાય તે પહેલા કોર્ટ દ્વારા ₹ ૧,૮૦,૦૦૦નો ટાંચનો હુકમ થાય છે.? બેંકર તરીકે તમે શું કરશો?

*****END*****

2408000603030008
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)
(THIRD SEMESTER)
MDC - STATISTICS FOR BUSINESS
DECISION - I- LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **MDC - STATISTICS FOR BUSINESS DECISION - I- LEVEL 3**
 - c. Subject Code No : **2408000603030008**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.
 5. Simple calculator can be used.
 6. Graph paper will be provided on request.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks:50]

Q.1 Answer the following questions (any five)

10

1. Given the following data, decide the best act by Hurwicz's rule ($\alpha = 0.6$)

Act	Maximum Pay-off	Minimum Pay-off
A	12	-5
B	10	2
C	5	1

2. Give definition of Inadmissible Act.
3. Using following data find optimum decision using Laplace rule.

Events	Acts		
	A ₁	A ₂	A ₃
S ₁	1000	500	700

S ₂	2000	800	0
S ₃	1500	800	1100

4. Decide the best act for the following pay-off matrix by applying Maximax Principle.

Acts	State of nature			
	E ₁	E ₂	E ₃	E ₄
A ₁	8	8	8	8
A ₂	0	32	0	0
A ₃	16	1	0	8
A ₄	8	24	0	0

5. Give definition of objective function in linear programming problem
6. Solve the following assignment problem to minimize the total cost:

	A	B	C
1	8	1	16
2	13	10	17
3	21	16	16

7. Obtain the total Transportation cost by the method of matrix minima for the following Transportation Problem.

Godown	warehouse			supply
	A	B	C	
X	8	7	3	60
Y	3	8	9	70
Z	11	3	5	80
Demand	50	80	80	

- Q.2** (A) A baker makes a certain kind of pastry at night and sales in a day. The pastry is perishable and must be thrown if not sold during the day. The unit cost is Rs 1 and sales price is Rs3. The probability distribution of pastry 's demand is as follows: **8**

Demand	20	21	22	23	24
Probability	0.1	0.2	0.3	0.3	0.1

- (1) Construct pay-off matrix.
(2) Construct the opportunity loss table.
(3) Find EMV, EVPI and state the best alternatives

(B) From the following data, take optimal decision under

6

- (1) Maxi-min criterion (2) Maxi-max criterion
 (3) Mini-max regret criterion (4) Laplace criterion

Events	Ac		
	A ₁	A ₂	A ₃
E ₁	7,00,000	5,00,000	3,00,000
E ₂	3,00,000	4,50,000	3,00,000
E ₃	1,50,000	0	3,00,000

OR

(A) The production cost of a unit is Rs.135. The sale cost of it is 150 Units which are not sold are useless. But the producer believes that, there is a loss of Rs. 10 per unit when there is a shortage. The information is given below:

7

Weekly demand	10	11	12	13	14
No of weeks	200	200	300	150	150

- (1) Prepare pay off matrix, from that Suggest best alternative for producer using expected monetary value.
 (2) Also find expected value of perfect information.

(B) The farmer of a village having 200 acres of agriculture land wishes to take a crop of only one kind. They make a contract to provide vegetables with a company. The company has given options to grow onion, potato, and mutter seeds. Farmer knows that the yields of all these vegetables depend on the rainfall. The following table show the price-rate given by company. Then

7

- (1) Prepare the pay-off matrix of total cash revenue
 (2) Calculate EVPI

Rain fall	Yield(quintal/acre)			probability
	onion	Potato	Mutter seeds	
Less	100	150	50	0.4
Satisfactory	200	200	100	0.6
Price/quintal (Rs)	100 Rs.	200 Rs	300 Rs	

Q.3 (A) Solve the following transportation problem using Vogel's method and test it is optimum or not:

8

Origin	Destination				Supply
	D ₁	D ₂	D ₃	D ₄	

O ₁	5	3	6	2	19
O ₂	4	7	9	1	37
O ₃	3	4	7	5	34
Demand	16	18	31	25	

(B) Obtain the minimum value of the objective function $Z = 20 X_1 + 10X_2$ 6

By graphical method subject to the following conditions:

$$-2 X_2 - X_1 \geq -40$$

$$-3 X_1 - X_2 \leq -30$$

$$4 X_1 + 3 X_2 \geq 60, X_1 \geq 0, X_2 \geq 0$$

OR

(A) Find an initial basic feasible solution for the following transportation problem using min(min-max) and max(min-max) method 7

Origin	Destination				Supply
	D ₁	D ₂	D ₃	D ₄	
O ₁	11	6	15	3	16
O ₂	7	8	4	13	18
O ₃	22	17	8	31	24
Demand	11	15	17	15	

(B) An organisation producing four different products viz A, B, C, D and having four operators viz P, Q, R, S. Profit on products A, B, C and D per unit in rupees are 3,2,4,1 respectively. Production matrix is given below. Find out assignment of operators to product which will maximize profit. 7

Operators	Product			
	A	B	C	D
P	70	42	30	35
Q	60	84	140	105
R	70	60	42	42
S	20	42	28	28

Q.4 Answer the following questions (any three) 12

1. Explain Expected Monetary Value

2. Describe the rules which are useful for decision making under uncertainty.
3. Explain balanced and unbalanced transportation.
4. Explain Hungarian method for solving an assignment problem.
5. Give mathematical formulation of linear programming problem.

Gujarati Version

[Max. Marks 50]

Q.1 નીચેના પ્રશ્નો નાં જવાબ આપો.(કોઈ પણ પાંચ)

10

1. નીચેની માહિતી પરથી હર્વિઝના સિધ્ધાંતનો ઉપયોગ કરી શ્રેષ્ઠ વ્યૂહ નક્કી કરો. ($\alpha = 0.6$)

વ્યૂહ	મહત્તમ વળતર	લઘુત્તમ વળતર
A	12	-5
B	10	2
C	5	1

2. અમાન્ય ક્રિયા ની વ્યાખ્યા આપો.
3. નીચેની માહિતી પરથી લાખ્વાસના સિધ્ધાંતનો ઉપયોગ કરી શ્રેષ્ઠ વ્યૂહ નક્કી કરો.

બનાવો	ક્રિયાઓ		
	A ₁	A ₂	A ₃
S ₁	1000	500	700
S ₂	2000	800	0
S ₃	1500	800	1100

4. નીચેની માહિતી પરથી ગુરુ - ગુરુના નિયમ નો ઉપયોગ કરી શ્રેષ્ઠ વ્યૂહ નક્કી કરો

ક્રિયાઓ	બનાવો			
	E ₁	E ₂	E ₃	E ₄
A ₁	8	8	8	8
A ₂	0	32	0	0
A ₃	16	1	0	8
A ₄	8	24	0	0

5. સુરેખ આયોજનની સમસ્યામાં હેતુલક્ષી વિધેય ની વ્યાખ્યા આપો.
6. નીચે આપેલ નિયુક્તિની સમસ્યાનો લઘુતમ ખર્ચ આવે એ રીતે ઉકેલ શોધો.

	A	B	C
1	8	1	16
2	13	10	17
3	21	16	16

7. નીચેની વાહન વ્યવહારની સમસ્યા માટે શ્રેણિક ન્યુનતમની રીતે કુલ ખર્ચ શોધો

ગોડાઉન	વેરહાઉસ			પુરવઠો
	A	B	C	
X	8	7	3	60
Y	3	8	9	70
Z	11	3	5	80
માંગ	50	80	80	

- Q.2** (A) એક બેકર રાત્રે એક પ્રકારની પેસ્ટ્રી બનાવે છે અને દિવસે વેચે છે. તે બગડી જતી વસ્તુ હોવાથી આ દિવસ દરમિયાન ન વેચાયેલ પેસ્ટ્રી ફેકી દેવામાં આવે છે. દર પેસ્ટ્રીની પડતર કિંમત 1 રૂ છે અને વેચાણ કિંમત 3 રૂ છે. પેસ્ટ્રીનું માંગનું વીતરણ નીચે પ્રમાણે છે . 8

માંગ	20	21	22	23	24
સંભાવના	0.1	0.2	0.3	0.3	0.1

- (1) વળતર કોષ્ટક તૈયાર કરો.
(2) તક નુકશાન કોષ્ટક તૈયાર કરો.
(3) EMV, EVPI શોધો અને શ્રેષ્ઠ વિકલ્પ જણાવો.

- (B) નીચેની માહિતી પરથી (1) ગુરુ-લઘુ નિયમ (2) ગુરુ-ગુરુ નિયમ (3) લઘુ – ગુરુતક નુકશાન અને (4) લાખ્વાસ નાં નિયમ પરથી ઈષ્ટતમ નિર્ણય જણાવો. 6

ઘટનાઓ	ક્રિયાઓ		
	A ₁	A ₂	A ₃
E ₁	7,00,000	5,00,000	3,00,000
E ₂	3,00,000	4,50,000	3,00,000

E_3	1,50,000	0	3,00,000
-------	----------	---	----------

અથવા

- (A) એક વસ્તુના ઉત્પાદન ની પડતર કિંમત 135 રૂ છે તેનું વેચાણ 150 રૂ માં થાય છે ન વેચાયેલા એકમો નકામાં થઈ જાય છે પરંતુ જો અછત હોય તો એકમ દીઠ 10 રૂ નું નુકશાન થાય છે આવું ઉત્પાદક માંને છે. ભૂતકાળના વેચાણ અંગેની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે :

સામાહિક માંગ	10	11	12	13	14
સમાહ ની સંખ્યા	200	200	300	150	150

વળતર કોષ્ટક તૈયાર કરીને

- (1) અપેક્ષિત નાણાંકીય કિંમત પરથી શ્રેષ્ઠ નિર્ણય શોધો.
- (2) સંપૂર્ણ માહિતીનું અપેક્ષિત મૂલ્ય પણ શોધો.

- (B) એક ગામના ખેડૂતો એક કંપની સાથે તેમનાં 200 એકરના ખેતરમાં કોઈ એક જ શાકભાજી ઉગાડશે અને તેને કંપનીઓ ને પૂરી પાડશે એવો કોન્ટ્રાક્ટ કરવા માંગે છે કંપની તેને કાંદા, બટાકા અને વટાણામાંથી કોઈ પણ શાકભાજી ઉગાડવાનો વિકલ્પ આપે છે. ખેડૂતો જાણે છે કે આ શાકભાજી ઓનું ઉત્પાદન વરસાદ પર આધાર રાખે છે ખેડૂતે નીચેની માહિતી એકઠી કરી છે. નીચેનું કોષ્ટક કંપનીના ભાવ દર્શાવે છે:

વરસાદ	ઉપજ (કિલોન્ટલ/એકર)			સંભાવના
	કાંદા	બટાકા	વટાણા	
ઓછો	100	150	50	0.4
સતોષકારક	200	200	100	0.6
ભાવ/ કિલોન્ટલ	100 Rs.	200 Rs	300 Rs	

- (1) કુલ રોકડ આવક માટે વળતર કોષ્ટક તૈયાર કરો. (2) EVPI શોધો

Q.3

- (A) નીચેની વાહનવ્યવહારની સમસ્યાનો ઉકેલ વોગેલની રીતે મેળવો અને તે ઈષ્ટતમ છે કે નહિ તે ચકાસો .

ઉત્પત્તિસ્થાન	પ્રાપ્તિસ્થાન				પુરવઠો
	D_1	D_2	D_3	D_4	
O_1	5	3	6	2	19

O ₂	4	7	9	1	37
O ₃	3	4	7	5	34
માંગ	16	18	31	25	

(B) આલેખ ની રીતે $Z = 20 X_1 + 10X_2$ ની ન્યૂનતમ કિંમત નીચેની શરતોને આધીન મેળવો :

$$-2 X_2 - X_1 \geq -40$$

$$-3 X_1 - X_2 \leq -30$$

$$4 X_1 + 3 X_2 \geq 60, X_1 \geq 0, X_2 \geq 0$$

અથવા

(A) નીચેની વાહન વ્યવહારની સમસ્યા માટે min(min-max) અને max(min-max) ની રીતે પ્રારંભિક શક્ય ઉકેલ શોધો.

ઉદભવસ્થાન	પ્રાપ્તિસ્થાન				પુરવઠો
	D ₁	D ₂	D ₃	D ₄	
O ₁	11	6	15	3	16
O ₂	7	8	4	13	18
O ₃	22	17	8	31	24
માંગ	11	15	17	15	

(B) એક પેઢી ચાર જુદા જુદા પ્રકારની વસ્તુ A,B,C અને D ઉત્પાદિત કરે છે અને તેની પાસે ચાર ઓપરેટર P,Q,R અને S છે. A, B, C અને D વસ્તુ પર એકમ દીઠ નફો રૂપિયામાં અનુક્રમે 3, 2, 4 અને 1 છે.નીચે ઉત્પાદન શ્રેણિક આપ્યો છે તો ઓપરેટરને કઈ વસ્તુની નિયુક્તિ કરવી જોઈએ કે જેથી મહત્તમ નફો થાય?

ઓપરેટર	વસ્તુ			
	A	B	C	D
P	70	42	30	35
Q	60	84	140	105
R	70	60	42	42
S	20	42	28	28

1. અપેક્ષિત નાણાકીય મૂલ્ય વિષે સમજાવો.
2. અનિશ્ચિતતા હેઠળ નિર્ણયકરન માટેની જુદી જુદી રીતો વિષે વર્ણવો.
3. સમતોલ અને અસમતોલ વાહન વ્યવહાર ની સમસ્યા વિષે સમજાવો.
4. નિયુક્તિની સમસ્યા માં ઉકેલ મેળવવાની હંગેરિયન રીત સમજાવો.
5. સુરેખ આયોજનની સમસ્યા નું ગાણિતિક સ્વરૂપ આપો.

*****END*****

2408000603040002
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)
(THIRD SEMESTER)
AEC - ENGLISH PROFICIENCY AND LIFE SKILLS - III -
LEVEL 4

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 25]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP) (THIRD SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **AEC - ENGLISH PROFICIENCY AND LIFE SKILLS - III - LEVEL 4**
 - c. Subject Code No : **2408000603040002**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 Choose the correct option (ANY TEN)

10

1. Who was Broschek in the story?
a) Wunsiedel's right-hand man b) Narrator friend
c) Manager of factory d) Secretary

2. What job did narrator take up after leaving Wunsiedel's factory?
a) Join Business b) Become Sales Person
c) Professional Mourner d) A Telephone Operator

3. What was Wunsiedel's most common command in factory?
a) Work Hand b) Be regular
c) Take immediate action d) Action will be taken

4. Where did the parents finally find the son Jean?
a) In Paris b) In Village
c) At Circus d) Near River

5. What was the profession of the father before his son went missing?
 - a) Farmer
 - b) Innkeeper
 - c) Shepherd
 - d) Wheelwright

6. What did Mrs. Cheta Adu eat at Mr. Aziza's house?
 - a) Pounded Yam
 - b) Jollof rice
 - c) Fried Rice
 - d) Curd-Rice

7. Give the meaning of the idiom 'Cloud nine'.
 - a) Purchase flat
 - b) Feeling extremely happy
 - c) Feeling Nervous
 - d) Very Sad

8. What does the word Futile mean?
 - a) Cross Road
 - b) Useless
 - c) Church
 - d) Hatred

9. Give meaning of phrase 'gaze upon.'
 - a) Stop
 - b) Observe
 - c) Demolish
 - d) Appear

10. Mr. Cheta Adu went to Mr. Aziza office once again on_____.
 - a) 31st December
 - b) 23rd January
 - c) 23rd February
 - d) 28th February

11. Where did the two friends have their last dinner?
 - a) Mac Donald's
 - b) Brady's Restaurant
 - c) Sub-Way
 - d) Bob's Restaurant

12. What is the name of the younger son of Mrs. Cheta Adu?
 - a) Rapulu
 - b) Raper
 - c) Roger
 - d) Dulue

Q.2 (A) Answer the following questions in short (ANY TWO)

4

1. Do you think empathy is important? Why?
2. What is Optimism?
3. What do you understand by the word Professionalism?
4. How did you manage interpersonal relations in a critical situation in the workplace?

(B) Expand your ideas on the following topic (ANY ONE)

4

- 1) You can only understand people, if you feel them in yourself.
- 2) While there is life, there is hope.

(C) Attempt ANY ONE of the following

7

- 1) Write in 150 words how an effective understanding of professionalism helps in performing one's job satisfactorily and successfully.
- 2) Write in 150 words about what gender discrimination means to you and how you combat it from leadership position.

2408000603060001
EXAMINATION NOV-DEC - 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NCF-NEP)
(THIRD SEMESTER)
VAC : BHARTIYA GYAN PARAMPARA - LEVEL 6

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 25]

Instructions:

1. નીચે દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.

Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the examination : **B.COM. (NCF-NEP) (SEM. III)**
- b. Name of the Subject : **VAC : BHARTIYA GYAN PARAMPARA - LEVEL 6**
- c. Subject Code No : **2408000603060001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 25]

Q.1.

7 – MCQ (2 Marks each) (Any 5 out of 7)

(10)

1. In the context of governance, what did Kautilya's Arthashastra emphasize?
(A) Democratic principles
(B) Monarchy, territorial protection, and expansion through conquest
(C) Peaceful coexistence and trade
(D) Republic structures and citizen participation
2. Who is credited with planting the first cotton plant and creating a wooden spindle for making thread?
(A) King Parikshit
(B) Sage Grumade
(C) Mahamuni Shukadeva
(D) Vinoba Bhava
3. According to the text, how old is the Hutti gold mine based on carbon dating?
(A) About 1000 years old
(B) About 2000 years old
(C) About 3000 years old
(D) About 4000 years old

4. Who discovered Sanskrit plays written by Bhasa in Malayalam script on palm leaves in 1912?
(A) Bharatmuni (B) Kalidasa
(C) T. Ganapati Shastri (D) Krishnaji Laxman Soman
5. Which example is used to illustrate India's advanced cultural practices compared to modern examples in America?
(A) The use of drive-in facilities
(B) The creation of cubicles in markets for people on horseback
(C) The development of modern architecture
(D) The establishment of early universities
6. Which texts in Indian literature are considered as the most ancient and are called Shruti texts?
(A) Puranas (B) Vedas
(C) Upanishads (D) Epics
7. Which of the following is not one of the six Vedangas mentioned?
(A) Shiksha (B) Nirukta
(C) Mimamsa (D) Kalpa

Q.2. Write Following Answers (15)

Q.2. (a) Short Notes (Any 1 out of 2) (05)

1. Zoology in Indian Tradition
2. Textile industry of ancient India

Q.2. (b) Short Notes (Any 1 out of 2) (05)

1. Explain: Ayurveda and Dhanurveda
2. Briefly discuss the four Vedas of India.

Q.2. (c) Short Notes (Any 1 out of 2) (05)

1. Deindustrialization by the British
2. Indian Architecture

પ્ર.૧.

7 – MCQ (દરેકનો ૨ માર્કસ) (૭ માંથી કોઈ પણ ૫)

(10)

1. શાસનના સંદર્ભમાં, કૌટિલ્યના અર્થશાસ્ત્રે શું ભાર મૂક્યો હતો?
 - (A) લોકશાહી સિદ્ધાંતો
 - (B) રાજાશાહી, પ્રાદેશિક સંરક્ષણ અને વિજય દ્વારા વિસ્તરણ
 - (C) શાંતિપૂર્ણ સહઅસ્તિત્વ અને વેપાર
 - (D) પ્રજાસત્તાક માળખાં અને નાગરિકોની ભાગીદારી
2. સૌપ્રથમ કપાસનો છોડ રોપવાનો અને દોરો બનાવવા માટે લાકડાની સ્પિન્ડલ બનાવવાનો શ્રેય કોને આપવામાં આવે છે?
 - (A) રાજા પરીક્ષિત
 - (B) ઋષિ ગૃમદે
 - (C) મહામુનિ શુકદેવ
 - (D) વિનોબા ભાવે
3. કાર્બન ડેટિંગ પર આધારિત હટ્ટી સોનાની ખાણ કેટલા વર્ષ જૂની છે?
 - (A) લગભગ 1000 વર્ષ
 - (B) લગભગ 2000 વર્ષ
 - (C) લગભગ 3000 વર્ષ
 - (D) લગભગ 4000 વર્ષ
4. 1912 માં તાડપત્રો પર મલયાલમ લિપિમાં ભાસ દ્વારા લખાયેલા સંસ્કૃત નાટકો કોણે શોધ્યા હતા?
 - (A) ભરતમુનિ
 - (B) કાલિદાસ
 - (C) ટી. ગણપતિ શાસ્ત્રી
 - (D) કૃષ્ણજી લક્ષ્મણ સોમણ
5. અમેરિકાના આધુનિક ઉદાહરણોની તુલનામાં ભારતની અદ્યતન સાંસ્કૃતિક પ્રથાઓ દર્શાવવા માટે કયા ઉદાહરણનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?
 - (A) ડ્રાઈવ-ઈન સુવિધાઓનો ઉપયોગ
 - (B) ઘોડા પર સવાર લોકો માટે બજારોમાં ચબૂતરાની રચના
 - (C) આધુનિક આર્કિટેક્ચરનો વિકાસ
 - (D) પ્રારંભિક યુનિવર્સિટીઓની સ્થાપના

6. ભારતીય સાહિત્યમાં કયા ગ્રંથોને સૌથી પ્રાચીન ગણવામાં આવે છે અને તેને શ્રુતિ ગ્રંથો કહેવામાં આવે છે?
- (A) પુરાણ (B) વેદ
(C) ઉપનિષદ (D) મહાકાવ્યો
7. ઉલ્લેખિત છ વેદાંગોમાં નીચેનામાંથી કયું એક નથી?
- (A) શિક્ષા (B) નિરુક્ત
(C) મીમાંસા (D) કલ્પ

પ્ર.૨. નીચેના જવાબો લખો (15)

પ્ર.૨. (અ) ટૂંકનોંધ લખો (૨ માંથી કોઈ પણ ૧) (05)

1. ભારતીય પરંપરામાં પ્રાણીવિજ્ઞાન
2. પ્રાચીન ભારતનો વસ્ત્રઉદ્યોગ

પ્ર.૨. (બ) ટૂંકનોંધ લખો (૨ માંથી કોઈ પણ ૧) (05)

1. સમજાવો: આયુર્વેદ અને ધનુર્વેદ
2. ભારતના ચાર વેદોની સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચા કરો.

પ્ર.૨. (ક) ટૂંકનોંધ લખો (૨ માંથી કોઈ પણ ૧) (05)

1. અંગ્રેજો દ્વારા બિનઔદ્યોગિકરણ
2. ભારતીય સ્થાપત્યકળા

***** END *****